

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH260019
NAZWA OBSZARU Dolina Kamiennej

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH260019	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Kamiennej

1.4. Data opracowania 2009-02	1.5. Data aktualizacji 2015-06
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	Nie wydano rozporządzenia
---	---------------------------

Wyjaśnienia:	Powiększenie grudnia 2012 r. (seminarium)
--------------	---

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
21.5544

Szerokość geograficzna
50.9826

2.2. Powierzchnia [ha]:

2586.45

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2   Nazwa regionu

PL12	Mazowieckie
PL33	Świętokrzyskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3130			25.85		M	C	C	C	C
3150			29.73		M	C	C	B	B
3260			25.85		M	C	C	B	C
5130			25.85		M	B	C	B	B
6210			35.16		M	A	C	B	B
6410			82.73		M	B	C	A	B
6430			25.85		M	B	C	B	C
6510			451.13		M	A	C	B	B
8310			0.0		M	B	C	B	B

I	1037	cecilia			p	251	500	i		M	C	B	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p				C	M	C	B	C	B
B	A072	Pernis apivorus			p	2	2	p		M	D			
B	A234	Picus canus			r		1	p		M	D			
B	A307	Sylvia nisoria			p	15	20	p		M	D			
A	1166	Triturus cristatus			p	251	500	i		M	C	B	C	B
I	1014	Vertigo angustior			p				R	M	C	B	A	B
I	1016	Vertigo moulinsiana			p				V	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	1.0
N16	5.22
N19	19.33
N10	55.4
N17	1.06
N12	17.98
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Łżeckie. Ostoję stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczną równiną denudacyjną, której wysokości absolutne rzadko przekraczają 200 m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy ona dwa malownicze przełomy, jeden w Podgrozniu, a drugi w Bałtowie. Dla tego fragmentu charakterystyczne są strome

lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odsłonięcia skał wapiennych, wąwozy, jaskinie lub jary. Obszar zbudowany jest ze skał wapiennych stanowiących obrzeże mezozoiczne Gór świętokrzyskich, z utworów środkowej i górnej jury oraz skał kredowych, cechuje się znacznymi wyniosłościami, schodzącymi stromymi krawędziami w dolinę rzeki. Dolina rzeki jest rozległa, podlega zalewom. Obfituje w starorzecza i zastoiska. W dolinie dominują rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łągi, zarośla wierzbowe, trafiają się także torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe. Od północnego przełomu Kamienna skręca w kierunku północnym i uchodzi do Wisły.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar ma silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaiceniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb, a także działalnością ludzką. Na siedliskach oligotroficznym, piaszczysto-ilastym dominują świeże bory sosnowe i bory mieszane. Na glebach lessowych, zwłaszcza na zboczach doliny Kamiennej zachowały się fragmentarycznie Żyzne grądowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami takimi jak: *Aconitum moldawicum*, *A. variegatum*, *Omphalodes scorpioides*, *Lathyrus laevigatus*. Dużą wartość przyrodniczą przedstawiają rezerваты leśne Modrzewie, Ulów, Lisiny Bodzechowskie.

Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 42% obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotermiczne, w tym szczególnie naskalne oraz ostnicowe, z wieloma cennymi i zagrożonymi gatunkami (np. *Carex pediformis*, *Stipa pulcherrima*, *S. joannis*, *Iris aphylla*), łąki o różnym stopniu uwilgotnienia, grądy oraz starorzecza, a także niewielkie fragmenty łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych. Znaczenie obszaru podnosi zdecydowanie fakt, iż występuje tu jedna z najliczniejszych i dosyć stabilnych w Polsce populacji obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus*.

Występują tutaj gatunki zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej: *Barbastella barbastellus*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Triturus cristatus*, *Bombina bombina*, *Aspius aspius*, *Ophiogomphus cecilia*, *Maculinea teleius*, *Lycaena dispar* i *Osmoderma eremita*. Dla tego ostatniego gatunku planowana ostoja jest szczególnie ważna, gdyż chroni ona dwa bardzo dobrze zachowane i o naturalnym charakterze stanowiska (Lisiny Bodzechowskie i Ulów). Podobne znaczenie ostoja ma dla nocka dużego (w Rudzie Kościelnej kolonia rozrodcza licząca około 300 osobników). Populacje kumaka nizinowego i traszki grzebieniastej charakteryzują się dużą liczebnością.

Naturalny charakter rzeki i występujące rozlewiska na utworach węglanowych wapieni jurajskich znajdujące się pomiędzy Ostrowcem a Ćmielowem stanowią dogodne siedliska dla występowania mięczaków. Na płaskiej powierzchni spokojny nurt rzeki utrwalił drobne oczka wodne i dominujące zawodnione rozlewiska z turzycami i pałąką wodną. Są to bardzo dobre warunki dla takich gatunków jak poczwarówka zwężona *Vertigo angustior* i poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*.

Dolina Kamiennej jest miejscem łągów: *Aquila pomarina*, *Tringa totanus*, *Gallinago gallinago*, *Crex crex* i *Rallus aquaticus*. Na otaczających dolinę murawach kserotermicznych licznie występuje: *Scolia hirta*, *Mantis religiosa* i *Coronella austriaca*.

Należy podkreślić, że Dolina Kamiennej stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe, zwłaszcza w odcinkach przełomowych doliny Kamiennej z licznymi odsłonięciami skalnymi, jaskiniami oraz głębokimi wąwozami.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
	Zagrożenia	Zanieczyszczenie	Wewnętrzne

Poziom	i presje [kod]	(opcjonalnie) [kod]	zewnątrzne [i o b]
L	G01.04		i
L	G02.10		i
M	X		b
L	F02.03		i
M	I01		i
M	A04.03		i
L	E03.01		i
M	J02.01		i
L	E01.01		i
M	G02		i
L	A01		i
L	G01.02		i
M	B		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnątrzne [i o b]
L	F02.03		i
L	G01.02		i
M	X		b
L	G01.04		i

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Alexandrowicz S.W. 1995 Stanowiska czwartorzędowe w dorzeczu Kamiennej między Starachowicami a Ostrowcem Świętokrzyskim. Malakofauna <http://duda.7.republika.pl/sier2.htm>

- Anonymus. 1996 Zlokalizowanie i Charakterystyka złóż torfowych w Polsce spełniających kryteria podstawowych bazy zasobowej z ustaleniem i z uwzględnieniem wymogów związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska. IMUZ. Falenty
- Barga-Więćławska J. - Dane niepublikowane. Archiwum własne autorki Uniwersytet Jana Kochanowskiego.
- Barga-Więćławska J. 2007-2008 Badania własne dokumentacja i archiwum zbiorów Instytut Biologii Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.
- Błoński F. 1892 Przyczynek do flory jawnokwiatowej oraz skrytokwiatowej naczyniowej kilkunastu okolic kraju. Pam. fizjograf. 12 131-149
- Bróz E., Nobis M., Piwowarczyk R. 2001 Nowe stanowiska *Orobanche picridis* w Polsce. Chroń Przyr. Ojcz. 57 (5) 101-104
- Bróz E., Nobis M., Piwowarczyk R. 2003 Nowe stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych na Przedgórzu Łżeckim (Wyżyna Małopolska). Fragm. Flor. Geobot. 10 13-18
- Bróz E., Piwowarczyk R., Nobis M. 2003 *Linosyris vulgaris* (Asteraceae) na Przedgórzu Łżeckim (Wyżyna Małopolska). Fragm. Flor. Geobot. 10 289-292
- Bróz E., Przemyski A. 1983 Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomalopolskiej. Fragm. Flor. et Geobot. 29(1) 19-30
- Dziubałowski S. 1922 O zbiorowiskach roślinności godnych ochrony w Sandomierskiem i Opatowskiem. Kosmos 47 (1, 2, 3) 30-38
- Fijałkowski J. 2006-2009 Archiwum zbiorów własnych geologicznych i kartograficznych, ekspertyzy. Muzeum Narodowe, Dział Przyrody Kielce.
- Głazek T. 1968a Flora kserotermiczna Wyżyny Sandomierskiej i Przedgórza Łżeckiego. Kieleckie Towarzystwo Naukowe.
- Głazek T. 1968b Godne ochrony tereny leśne z reliktową roślinnością w powiecie opatowskim. Chroń. Przyr. Ojcz. 24 (3) 37-43
- Głazek T. 1968c Roślinność kserotermiczna Wyżyny Sandomierskiej i Przedgórza Łżeckiego. Monogr. Bot. 25 1-135
- Głazek T. 1973. Zespoły leśne północno-wschodniego i wschodniego przedpola Gór Świętokrzyskich. Monogr. Bot. 1-158. 38:
- Głazek T. 1976 Ostnica *Jana Stipa joannis* na stoku doliny Kamiennej w Bałtowie (Przedgórze Łżeckie). Chroń. Przyr. Ojcz. 32 (5) 50-53
- Głazek T. 1976a Rośliny naczyniowe zbiorowisk leśnych północno-wschodniego i wschodniego przedpola Gór Świętokrzyskich. Monogr. Bot. 51 1-109
- Głazek T. 1976b Ostnica *Jana Stipa joannis* na stoku doliny Kamiennej w Bałtowie (Przedgórze Łżeckie). Chroń. Przyr. Ojcz. 32 (5) 50-53
- Głazek T. 1977 *Stipa pulcherrima* Koch na skałkach wapiennych Podgrodzia koło Ćmielowa na Wyżynie Sandomierskiej. Fragm. Flor. Geobot. 23 (1) 39-44

- Głazek T. 1986 Fragmenty muraw psammofilnych okolic Ostrowca Świętokrzyskiego i Biedrzykowa na Przedgórzu Łżeckim. *Studia Kieleckie* 1/49 5-15
- Głazek T., Soja A. M. 1986a Flora segetalna w gminie Bałtów w województwie kieleckim (Przedgórze Łżeckie). *Studia Kieleckie* 1/49 15-32
- Kordaś R., Urban J. 1996 Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Podgrodzie na Wyżynie Kielecko - Sandomierskiej. *Chroń. Przyr. Ojcz.* 52 (6) 15-26
- Kosmowska-Suffczyńska D. 1966 Rozwój rzeźby w trzeciorzędzie okolic Ostrowca Świętokrzyskiego i Ćmielowa. *Wyd. Geolog., Warszawa* 54 1-114
- Lipińska O. 1986 Z badania nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem północnej części Przedgórza Łżeckiego. *Materiały z sesji naukowej - Pradzieje i Wczesne Średniowiecze w Dorzeczu Kamiennej. Muzeum Hist. - Arch. Ostrowiec Świętokrzyski.*
- Maciejczak B. 1996 Flora naczyniowa doliny rzeki Kamiennej na obszarze miasta i strefy podmiejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego. *Rocznik Świętokrzyski. Seria B.* 23 23-45
- Nobis M., Piwowarczyk R. 2004 Nowe stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych na Przedgórzu Łżeckim (Wyżyna Małopolska). *Cz. II. Fragm. Flor. Geobot.* 11 19-26
- Piechocki A. 1981. Współczesne i subfosylne mięczaki (Mollusca) Gór Świętokrzyskich. *Acta Univ. Lodz.* 1-177.
- Piwowarczyk R. 2009 (msk) Rośliny naczyniowe wschodniej części Przedgórza Łżeckiego (Wyżyna Małopolska). *Prace Bot. Kraków.*
- Piwowarczyk R., Nobis M. 2005 Stanowisko *Carex pediformis* (Cyperaceae) w Podgrodziu koło Ćmielowa. *Fragm. Flor. Geobot.* 12(1) 181-183
- Piwowarczyk R., Nobis M. 2006 Nowe stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych na Przedgórzu Łżeckim (Wyżyna Małopolska). *Cz. III. Fragm. Flor. Geobot. Polonica.* 13(1) 67-75
- Prażak J. - *Mapy Hydrogeologiczne Polski (arkusze Woj. Świętokrzyskiego). PIG O w Kielcach*
- Przemyski A., Stachurski M. 1999 Stan zachowania szaty roślinnej i problemy ochrony rezerwatu "Ulów" koło Bałtowa na Wyżynie Sandomierskiej. *Towarzystwo Naukowe Sandomierskie. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza. Sandomierz.* 23 43
- Radłowska C. 1960 W sprawie lessu na międzyczeczu Kamiennej i Krępianki. *Przeł. Geograf. PWN, Warszawa.* 32(3)
- Radłowska C. 1963 Rzeźba północno- wschodniego obrzeża Gór Świętokrzyskich. *Prace Geograf. IG PAN* 38
- Żaba V. 1987 Mięczaki holoceniowego optimum klimatycznego z doliny Stawiska koło Kunowa (NE obrzeżenie Gór Świętokrzyskich). *W: Wybrane zagadnienia paleogeografii czwartorzędu-holocen. Prace nauk. Uniw. Śląsk. w Katowicach. Nr. 712*

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	2.37	PL04	56.54		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Lisiny Bodzechowskie	*	1.13
PL04	Doliny Kamiennej	*	51.46
PL04	Solec nad Wisłą	*	5.08
PL02	Ulów	*	0.92
PL02	Modrzewie	+	0.32

na poziomie międzynarodowym:

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]
barcelona	Solec nad Wisłą	*	5.08
protectedMarine	Doliny Kamiennej	*	51.46

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
Adres:	Polska Szymanowskiego 6 25-361 Kielce
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.kielce.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260019

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)